

W domu o śmierci cisza

data aktualizacji: 2024.11.14 autor: Anna Wójcik-Brzezińska

(fot.arch)

Wartość wszystkich złożonych wniosków to w sumie niemal 480 tys. złotych. Ubiegających się o wsparcie powiatu skierniewickiego było 20, w tym 12 to stowarzyszenia z terenu Skierniewic. Wartość odrzuconych projektów z powiatu to prawie 150 tys. złotych. Wszystkie stowarzyszenia, które nie otrzymały wsparcia, upowszechniają piłkę nożną. Największym podmiotem jest Unia Skierniewice Non profit sp. z o.o.

- Choć mamy coraz większą świadomość tego, że powinniśmy wcześniej przygotować testament, rozporządzić mieniem, w polskich rodzinach temat śmierci to wciąż tabu - mówi Ewa Mieszka z komunalnego zakładu usług pogrzebowych ARS, ale także pracownik biura informacji pogrzebowej.

Od początku roku w siedzibie Urzędu Stanu Cywilnego w Skierniewicach funkcjonuje Biuro Informacji Pogrzebowej. - Pracownik udziela informacji dotyczących organizacji pogrzebu czy uzyskania zasiłku pogrzebowego. Porady udzielane są bezpłatnie - zastrzega Jacek Staryga, prezes spółki ARS.

Nie ma przepisów regulujących wyglądu nagrobków, czy inskrypcji, jest wola zmarłego, wyrażona za życia. Co, gdy tej brak?

Tylko zmarli mogą kompetentnie rozmawiać o śmierci

- napisał pisarz, żywym przychodzi mierzyć się z godnym pożegnaniem zmarłego. W obliczu śmierci osoby bliskiej jedno z częściej zadawanych pytań brzmi: co teraz? W obliczu straty pozostaje zmierzyć się z „logistyką” śmierci. W ostatecznym rozrachunku regulacja obszarów związanych ze śmiercią i zwłokami należy do prawników.

- W domach, w których o śmierci się nie mówi, nie rozstrzyga za życia takich kwestii jak choćby miejsce i sposób pochówku, najbliżsi stający wobec obowiązku organizacji pogrzebu, czują się prawdziwie zagubieni. Przyznać trzeba również, że kwestie związane choćby z prawem do grobu, z czego rzadko zdajemy sobie sprawę, wiążą się z szeregiem niuansów i ewentualnych problemów - mówi Jacek Saryga, prezes komunalnego przedsiębiorstwa pogrzebowego w Skierniewicach, spółki administrującej miejskim cmentarzem.

Dla większości ludzi nie bez znaczenia jest zarówno miejsce, w jakim spoczną po śmierci, jak i przebieg ceremonii, które towarzyszyć będą złożeniu ich do grobu. Prawo szczegółowo reguluje choćby kwestie dotyczące pobrania narządów po śmierci w celu transplantacji, decyzją nieodwracalną, którą musi podjąć rodzina, jest także kwestia formy pochówku (tradycyjny, czy kremacja).

Kwestią, przed którą staje rodzina to również pytanie - kto konkretnie jest uprawniony (gdymby zmarły nie zostawił dyspozycji) do pochowania zmarłego i czy decyzje w tym przedmiocie muszą podejmować wspólnie, zmarły mógł bowiem pozostawić wielu następnych - dzieci, wnuki, prawnuki. Przecież i między nimi może dojść do konfliktu.

- Coraz częściej, zwłaszcza z Urzędu Stanu Cywilnego, gdzie wydaje się akty zgonu, docierały do nas informacje o potrzebie udzielania profesjonalnych porad dotyczących pochówków. Urzędnicy nie są w stanie poświęcić żałobnikom dość czasu, udzielić szczegółowych informacji dotyczących choćby prawa do grobu - mówi Jacek Saryga. - Trzeba bowiem wiedzieć, że to ma charakter dwojaki - osobisty i majątkowy - podkreśla prezes przedsiębiorstwa komunalnego.

Rodziny często zapominają (nie wiedzą?), że osoba, która wybudowała grób na podstawie zawartej przez siebie umowy z zarządem cmentarza i uiszczyła należną opłatę cmentarną, z chwilą pochowania pierwszego zmarłego nie może już bez porozumienia z innymi zainteresowanymi osobami decydować samodzielnie o pochowaniu w tym grobie innych zmarłych. Kwestią do rozstrzygnięcia pozostaje też np. dobór tekstu na tablicy nagrobnej.

- Problematyka związana z pochowaniem zmarłego, złożeniem go w grobie zmiennym bądź murowanym na cmentarzu jest niezwykle obszerna. W praktyce nierzadko prowadzi do sporów, które swój finał znajdują w sądach powszechnych. Działalność biura ma pomoc uniknąć takich sytuacji - podkreśla Jacek Saryga. - Potrzeba zrodziła pomysł, by w urzędzie udostępnić zainteresowanym profesjonalnej pomocy, informacji dotyczących pogrzebu. Zależało nam, by zainteresowani otrzymali jak najbardziej wyczerpująca informacje, bez odsyłania na kolejne terminy - podkreśla szef spółki.

- Mam nadzieję, że nasza usługa będzie faktyczną odpowiedzią na zapotrzebowanie bliskich, którzy stają wobec konieczności organizacji pogrzebu. Jacek Saryga dodaje - nasza usługa nie będzie wiązała się z żadną opłatą, jak sama nazwa mówi - sensem powstania instytucji w tym miejscu będzie udzielenie kompleksowej, rzetelnej informacji mieszkańcowi, który znalazł się w szczególnej sytuacji.

Biuro informacji pogrzebowej funkcjonuje w siedzibie USC, na piętrze.

Wsparcie finansowe dla wdowców – jakie środki będą przysługiwać seniorom?

Podpisana ustawa dotycząca renty wdowiej będzie szansą na poprawę warunków życia dla wdów i wdowców, którzy do tej pory samotnie musieli się borykać się z rosnącymi kosztami utrzymania. Od chwili wejścia przepisów w życie (tj. 1 stycznia 2025 r.) wdowy i wdowcy będą mogli pobierać swoją emeryturę i rentę rodzinną po zmarłym małżonku. Prawo do dodatkowych pieniędzy zyskają także osoby, których małżonkowie zmarli kilka lat temu.

Wdowcy będą musieli przekalkulować, jaka konfiguracja wypłacanego świadczenia jest dla nich korzystniejsza. Istnieją bowiem dwie opcje. Możemy albo pobierać 100 proc. swojej emerytury oraz 15 proc. renty rodzinnej po zmarłym małżonku (w kolejnych latach 25 proc.) lub pobierać w całości rentę rodzinną i 15 proc. własnej emerytury. Jest to niezwykle istotne z punktu widzenia małżonków, którzy mają dużą dysproporcję w pobieranych emeryturach, gdyż wysokość renty rodzinnej uzależniona jest od wysokości emerytury małżonka.

- Każdy owdowiały emeryt powinien zatem przeanalizować swoją sytuację i dopiero po obliczeniu różnych wariantów podjąć decyzję, w jakiej formie będzie pobierane świadczenie – komentuje Monika Piątkowska, doradca podatkowy w e-pity.pl.

Od chwili wejścia przepisów w życie wdowy i wdowcy będą mogli pobierać swoją emeryturę i rentę rodzinną po zmarłym małżonku. Przepisy wchodzi w życie 1 stycznia 2025 roku, a prawo do korzystania ze świadczeń i ich wypłata, mają nastąpić od 1 lipca 2025 roku. Renta wdowia będzie wypłacana do limitu wynoszącego trzykrotność najniższej emerytury. Nowe regulacje dotyczą jednakowo emerytury pochodzącej z KRUS-u, ZUS-u czy z innego systemu.

Także osoby, których małżonkowie zmarli kilka lat temu, zyskają prawo do dodatkowych pieniędzy. Muszą jednak zweryfikować, czy spełniają warunki określone w ustawie. Osoba będzie uprawniona do wypłaty świadczenia, jeżeli osiągnęła wiek emerytalny określony w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pozostawała we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka oraz nabyła prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jest to szansa na poprawę warunków życia dla wdów i wdowców, którzy do tej pory samotnie musieli się borykać się z rosnącymi kosztami utrzymania.

Nabycie lub odrzucenie spadku

W momencie śmierci następuje otwarcie spadku i nabycie spadku przez spadkobierców, czy to ustawowych, czy testamentowych. Już po pogrzebie należy przeprowadzić sądowe postępowanie spadkowe lub spisać u notariusza poświadczenie dziedziczenia. Właściwym dla tego typu spraw jest sąd rejonowy w miejscu, w którym ostatnio zamieszkiwał spadkodawca.

Ze względu na to, że w skład spadku wchodzi także długi, spadkobiercy mają prawo:

- Przyjąć spadek w całości (przyjęcie proste – odpowiadają wtedy za długi całym swoim majątkiem)
- Przyjąć spadek z dobrodziejstwem inwentarza – odpowiadają wtedy za długi do wysokości otrzymanego spadku
- Odrzucić spadek w całości

Nabycie lub odrzucenie spadku następuje poprzez złożenie oświadczenia w ciągu 6 miesięcy od podjęcia informacji o swoim prawie do spadku. Należy w tym celu złożyć takie oświadczenie w sądzie rejonowym w miejscu zamieszkania osoby składającej oświadczenie. Trzeba do niego dołączyć akt zgonu spadkodawcy oraz dane adresowe, stopień pokrewieństwa pozostałych spadkobierców.

Urlop okolicznościowy

W przypadku śmierci bliskiej nam osoby przysługuje nam urlop okolicznościowy, który można wykorzystać na dzień pogrzebu lub załatwiania formalności.

Są to następująca:

- 2 dni, w przypadku śmierci małżonka, dziecka, rodzica, ojczyma, macochy
- 1 dzień, w przypadku rodzeństwa, babci, dziadka lub innej osoby pozostającej na naszym utrzymaniu

Urlop taki jest urlopem dodatkowym, nie wchodzi w skład urlopu wypoczynkowego.

Źródło: <https://nekrologi.eglos.pl/aktualnosci/item/44465-w-domu-o-smierci-cisza>